Orafaciale klachten

Orafaciale klachten, zijn klachten in het gebied van de kaak, het hoofd en de halsregio.

De klachten kunnen zijn: het knappen en blokkeren van het kaakgewricht, klemmen van de kaken en tandenknarsen, hoofdpijn, oorpijn, tand- en kiespijn, aangezichtspijn en aangezichtsverlamming. Ook klachten na botbreuken, kanker, kaakoperaties en een ongeluk horen hier bij.

Symptomen

Bij onderstaande klachten komt het voor dat alleen de orofaciaal fysiotherapeut en/of de logopedist worden ingeschakeld en niet zozeer de tandarts-gnatholoog of de kaakchirurg.

Aangezichtsverlamming

Dit is een aandoening van de 'nervus facialis', een aangezichtszenuw die de gezichtsspieren aanstuurt, waarbij er in korte tijd een volledige of gedeeltelijke verlamming aan één zijde van het gezicht ontstaat.

Mogelijke oorzaken van een aangezichtsverlamming zijn een oorontsteking, schedelletsel of letsel na een operatie, een tumor of ziekte van Lyme.

De aangezichtsverlamming die mogelijk veroorzaakt wordt door een virale infectie (herpes simplex virus) noemen we ook wel de verlamming van Bell.

Bij uitval van de 'nervus facialis' hangt de mondhoek scheef en zijn er problemen met het sluiten van oog en mond. Daarnaast kunnen de volgende klachten ontstaan:

- Moeite met eten en drinken
- Milde pijnklachten in en rondom het oor aan de aangedane zijde
- Overgevoeligheid voor geluid
- Verminderd smaakvermogen
- Tranend oog

De orofaciaal fysiotherapeut en de logopedist kunnen u behandelen met mimetherapie. Dit zijn oefeningen om ervoor te zorgen dat de spierfunctie wordt verbeterd in het gezicht en dat het oog beter zal sluiten. Maar ook dat het eten, drinken en praten weer beter gaat.

Duizeligheid

Duizeligheid kent vele verschillende vormen. De orofaciaal fysiotherapeut is bij uitstek de deskundige bij 2 vormen van duizeligheid:

- Benigne Paroxysmale Positie Duizeligheid (BPPD)
- Cervicogene duizeligheid

BPPD is de meest voorkomende vorm van duizeligheid en uit zich in terugkerende kortdurende aanvallen van draaiduizeligheid, die ontstaan door het hoofd in een bepaalde richting te draaien. De patiënt ziet de omgeving om zich heen draaien en heeft problemen om in balans te blijven.

Cervicogene duizeligheid is duizeligheid die zijn oorsprong heeft in de nek en gaat meestal gepaard met nekpijn en problemen met het bewegen van de nek. De duizeligheid kenmerkt zich door het lichte gevoel in het hoofd en het niet helemaal stevig op de benen staan.

Temporomandibulaire dysfunctie (TMD)

Temporomandibulaire dysfunctie (TMD) oftewel kaakgewrichtsklachten is een verzamelnaam voor verschillende aandoeningen van de kauwspieren en de kaakgewrichten. De meest voorkomende klachten bij TMD zijn:

- Pijn, stijfheid en/of vermoeidheid van de kauwspieren
- Pijn aan het kaakgewricht
- Onbegrepen tand- en kiespijn dan wel overgevoeligheid van tanden en kiezen
- Niet goed kunnen openen van de mond
- Knappende of krakende kaakgewrichten

De klachten kunnen voorkomen in rust of bij het bewegen of belasten van de kaak, zoals bij het eten, spreken, gapen of zingen. Klachten aan het kauwstelsel kunnen ook gepaard gaan met hoofdpijn, oorpijn en/of nekpijn en kunnen zowel eenzijdig als beiderzijds voorkomen. Ruim 21% van de Nederlandse bevolking heeft wel eens last van genoemde kaakproblemen, slechts 2-3% zoekt hulp.

Hoofdpijnklachten

Deze zijn vaak heel divers. Bekende hoofdpijnen die behandeld worden zijn de spanningshoofdpijn (Tension Type Headaches), de TMD (Temporo Mandibulaire Dysfunctie) en CMD (Cranio Mandibulaire Dysfunctie) hoofdpijn die vaak samenhangt met de kauwspieren en de cervicogene hoofdpijn die uit de nek komt.

Na een kaakoperatie

Een kaakoperatie wordt vaak gedaan om de pasvorm van het gebit en de kauwfunctie te verbeteren. Na een dergelijke kaakoperatie (osteotomie) kan het zijn dat er nog klachten zijn in de vorm van pijn, een beperkte mondopening, stijve spieren en een verminderd gevoel van de huid rond de mond.

Voor deze klachten kunnen de orofaciaal fysiotherapeut en de logopedist u ondersteunen. U krijgt dan adviezen en oefeningen om de pijn te verminderen, de functie van het kauwstelstel te normaliseren en er wordt aandacht besteed aan slikken en kauwen. Over het algemeen ziet de fysiotherapeut of logopedist u ook al voor de operatie.

Atypische aangezichtspijn

Dit is aanhoudende pijn in het aangezicht, waarvan de oorzaak niet altijd bekend is. Atypische aangezichtspijn heeft de volgende kenmerken:

- De pijn is dagelijks en vrijwel continu aanwezig of komt in aanvallen die uren kunnen duren;
- De pijn is diep zeurend of brandend van aard en is moeilijk aan te wijzen;

- De pijn begint meestal aan één kant van het gezicht rond neus, mond en kin en kan zich later uitbreiden naar beide kanten van het gezicht en naar kaak en gebit.

Onder atypische pijn vallen ook klachten als Persistent Dento-Alveolar Pain (PDAP). Dit is kiespijn waarbij er geen oorzaak in het gebit gevonden kan worden. Hetzelfde geldt voor oorpijn waarbij er in het oor geen duidelijke aanwijsbare oorzaak gevonden kan worden.

Mandibulair Repositie Apparaat (MRA) en kaakpijn

Een mogelijke behandeling voor slaapapneu (OSAS) is het dragen van het Mandibulair Repositie Apparaat (MRA). Deze beugels worden ook wel snurkbeugels genoemd omdat ze ook goed werken tegen snurkklachten. Klachten van de kaakspieren en kaakgewricht kunnen ontstaan door het dragen van een MRA.

De kaakspieren kunnen 's ochtends gespannen aanvoelen. Ook kan een moe gevoel in de kaken ontstaan en het gebit lijkt dan soms niet meer goed op elkaar te passen. Er zijn een aantal eenvoudige oefeningen die deze klachten aanzienlijk kunnen reduceren.

Behandelingen

Binnen de afdeling Paramedisch Behandeling & Revalidatie (PB&R) van het St. Antonius Ziekenhuis werken orofaciaal fysiotherapeuten en logopedisten.

De afdeling Paramedisch Behandeling & Revalidatie (PB&R) en het Centrum Bijzondere Tandheelkunde (CBT) werken al jaren nauw samen.

Het CBT bestaat uit:

- kaakchirurg;
- tandarts-gnatholoog;
- tandarts-endodontoloog;
- tandarts van restauratieve en prothetische tandheelkunde.

Deze teams van professionals zullen u, elk op hun eigen terrein, begeleiden met uw klachten.

Samenwerking professionals

Vaak komen patiënten eerst bij de kaakchirurg (op de afdeling Kaakchirurgie en Mondziekten en het Centrum Bijzondere Tandheelkunde) met orofaciale klachten. Met name met temporomandibulaire dysfunctie klachten (TMD) oftwel kaakgewrichtsklachten, maar ook met atypische aangezichtspijnen.

De kaakchirurg beoordeelt de klachten en verwijst indien nodig door naar de orofaciale fysiotherapeut en/of de tandarts-gnatholoog. Zij stemmen het behandelplan met elkaar af. Indien nodig wordt ook meteen de logopedist ingeschakeld bij ernstige spanningsklachten en afwijkende mondgewoontes.

Dat alle professionals in hetzelfde ziekenhuis werkzaam zijn biedt grote voordelen. Er is veel onderling overleg en informatie kan via het EPD (elektronisch patiënten dossier) eenvoudig gedeeld worden.

Expertise en ervaring

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Fysiotherapie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/fysiotherapie)
- Kaakchirurgie & Mondziekten (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kaakchirurgie-mondziekten)
- Logopedie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/logopedie)
- Revalidatiegeneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/revalidatiegeneeskunde)
- Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/centrum-voor-bijzondere-tandheelkunde)

Contact Fysiotherapie **T 088 320 77 50**